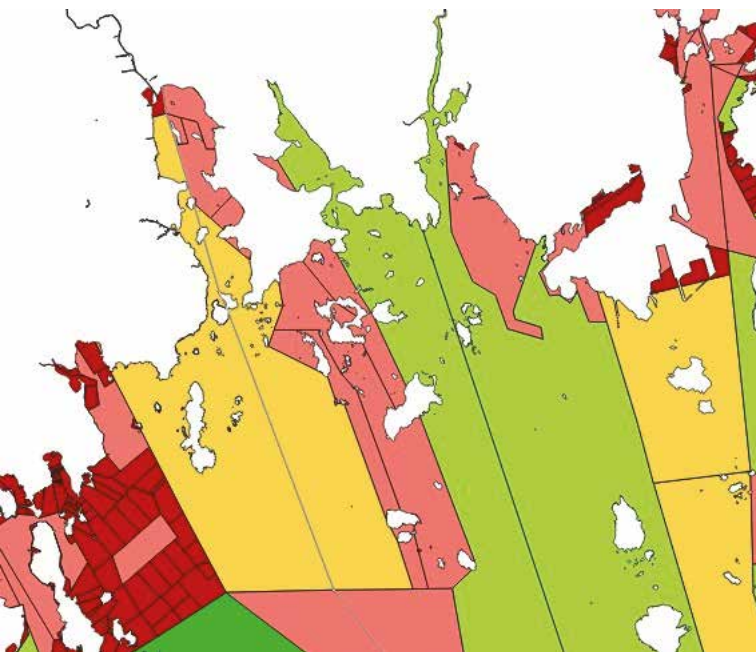

OSAKASKUNNAN YHDISTÄMISEN ASKELMERKIT

PERUSTIEDOT YHDISTÄMISESTÄ

Suomessa vesialueiden omistus on pirstaleista ja meillä on tuhansia pieniä osakaskuntia, joilla on rajalliset resurssit hoitaa vesialueitaan tehokkaasti. Kun osakaskuntia yhdistetään suuremmiksi yksiköiksi, syntyy toimintakykyisempiä ja taloudellisesti vahvempia osakaskuntia.

Kalatalouden Keskusliiton Vesialueen omistamisen kehittämishanke (VOKE) selvitti, miten vesialueiden omistusrakenteita voidaan uudistaa ja vahvistaa koko maassa. Tulokset osoittavat, että suurilla, yhtenäisillä osakaskunnilla on paremmat mahdollisuudet hoitaa vesialuetta ja kalakantaa, kehittää kalastusmahdollisuuksia ja tehostaa hallintoa.

Yhdistämällä resurssit voidaan turvata vesialueiden elinvoima, lisätä yhteistyötä ja varmistaa, että kalavedet pysyvät hyvässä kunnossa myös tulevaisuudessa. Lisäksi yhden suuren omistusyksikön arvo on korkeampi kuin monen pienen vesialueen. Tämä vaikuttaa positiivisesti myös osakastilojen arvoon.

Kalatalousalueiden lakisääteisten käyttö- ja hoitosuunnitelmien toimeenpano etenee vain toimintakykyisissä osakaskunnissa.

Osakaskuntien yhdistäminen suuremmiksi yksiköiksi voidaan toteuttaa yhdistämällä eri kiinteistörekisteriyksikköinä olevat vesialueet, jolloin saadaan aikaan suurempi yhtenäinen vesialue. Toteutetut yhdistämistoimet ovat osoittaneet, että toimiva yksikkökoko on tuhansien, mieluummin kymmentuhansien hehtaarien laajuinen.

TAUSTATYÖT

Osakaskuntien yhdistäminen on monivaiheinen kokonaisuus, joka kannattaa aloittaa laajalla viestinnällä. Näin kaikki osakkaat saavat hyvissä ajoin tietoa hankkeen taustasta ja hyödyistä.

1. Varmistakaa yhdistyvien osakaskuntien yhteinen tahtotila.

- Järjestäkää keskustelutilaisuuksia ja tehkää asiasta tiedusteluja.

2. Järjestäkää suunnittelukokous asianomaisten osakaskuntien kanssa.

- Kokouksessa laaditaan tavoite ja aikataulu yhdistämiselle.

3. Miettikää ja selvittäkää voisiko yhdistämistä toteuttaa hankkeena.

- Rahoitus ja henkilöresurssit ovat paremmat hanke-
muotoisessa toteutuksessa.
- Rahoitusmahdollisuuksia voitte tiedustella esimerkiksi elinvoimakeskukselta.

4. Muistakaa viestiä ja kuulla muita alueella toimivia tahoja ja henkilöitä.

- Järjestäkää yleisötilaisuuksia, tehkää lehdistötiedotteita, lähetäkää sähköpostia, käytäkää sosiaalista mediaa viestinnässä ym.

5. Muodostakaa järkeviä hallintokokonaisuuksia (vähintään 3 000 ha).

- Kannattavaa on esimerkiksi suuren järven tai pienistä järvistä koostuvan vesistön yhdistäminen.
- Virtavesialueilla yhdistämiset voivat olla pienempiä kokonaisuuksia.

6. Perustakaa uuden osakaskunnan toimintaa valmisteleva ja suunnitteleva työryhmä.

- Asioiden hoitaminen ja organisointi on helpompaa valtuutetun työryhmän avulla.

MUISTAKAA OTTAA HUOMIOON:

- Varallisuus ja omaisuus
Miten niiden jako uudessa osakaskunnassa menee?
- Maa-alueet ja vesijätöt
Selvittäkää nämä Maanmittauslaitokselta.
- Metsästysoikeus
Keskustelkaa metsästyksen järjestämisestä jatkossa.
- Kalastus
Keskustelkaa ja suunnitelkaa yhdessä kaupallisten- ja vapaa-ajankalastajien sekä oppaiden ja muiden yrittäjien kanssa.

HUOMIO

Neuvoa osakaskuntien yhdistämisestä saa esimerkiksi maakunnallisista kalatalouskeskuksista sekä kalastajaliitoista.

KOKOUKSET

Osakaskunnat päättävät yhdistämisestä omista kokouksissaan. Tämän jälkeen Maanmittauslaitokselle jätetään yhteishakemus. Maanmittauslaitos järjestää kiinteistötoimituskokouksen. Kiinteistötoimituksen jälkeen pidetään uuden osakaskunnan järjestäytymiskokous.

1. Yhdistämiskokous

Yhdistämispäätös on määränemistöpäätös (Yhteis-aluelaki). Päätös edellyttää kokouksessa läsnä olevista äänistä 2/3 ja 1/3 äänestäneistä osakkaista. Päätös on tehtävä varsinaisessa tai ylimääräisessä osakaskunnan kokouksessa.

- Kokouskutsussa on ehdottomasti mainittava yhdistäminen ja siihen liittyvät asiat.
- Ottakaa kokoukseen: kartta yhdistämistä koskevasta alueesta, osakasluettelo ja kiinteistörekisteriote, osakaskunnan kiinteistörekisterin karttaote, taustatiedot -> perustiedot, naapurialueiden suhtautuminen ja muut taustaselvityksessä ilmi tulleet asiat.
- Yhdistämispäätöksessä tulee aina olla mainittu vesialueiden arvioimistapa, eli millä perusteella vesialueiden omistusosuudet uudessa osakaskunnassa lasketaan. Arviointi voidaan sopia tehtäväksi esimerkiksi suoraan pinta-alojen suhteessa.
- Valitaan tilin sulkemiseen ja varojen siirtoon henkilö, jolle tilinkäyttöoikeus määrätään.
- Päätetään yhteisen varallisuuden käytöstä ja valtuutuksista.
- Yhdistyvien osakaskuntien tulee olla velattomia.
- Päätetään miten yhdistämistä haetaan Maanmittauslaitoksella, joko asiointipalvelussa tai hakemuslomakkeella. [Ohjeet löytyvät maanmittauslaitoksen sivuilta.](#)

2. Kiinteistötoimituskokous

- Maanmittauslaitoksen toimitusinsinööri kutsuu koolle ja pitää maanmittaustoimituksen.
- Esitellään yhdistyvät alueet, vahvistetaan osakasluettelo ja julkaistaan rekisteritunnus.

3. Järjestäytymiskokous

- Kutsukaa kokous koolle heti kiinteistötoimituskokouksen jälkeen esimerkiksi samalla kutsulla.
- Kokousta valmistelee ja sen vetää aiemmin asetettu työryhmä. Työryhmä myös laatii esityksen säännöistä sekä kokouskutsun asialistasta ja esityksistä.
- Valitkaa osakaskunnalle hoitokunta ja jakakaa vastuut sekä toimenkuvat kattavasti myös maantieteellisesti.
- Hakekaa uusille säännöille vahvistus Lupa- ja valvontavirastosta.
- Ilmoittakaa uudet yhteystiedot Lupa- ja valvontavirastoon, Maanmittauslaitokselle sekä kalatalousalueelle.

ESIMERKKI YHDISTÄMISKOKOUKSEN ASIALISTASTA

1. Kokouksen avaus.
2. Valitaan kokouksen puheenjohtaja.
3. Laaditaan ja hyväksytään äänestysluettelo, josta ilmenee läsnä ja edustettuina olevat osakaskunnan osakkaat, heidän äänimääränsä.
4. Päätetään äänestysmenettelystä (äänivalta-leikkuri huomioiden).
5. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.
6. Valitaan kokouksen sihteeri, pöytäkirjantarkastajat ja äänenlaskijat.
7. Hyväksytään kokouskutsun perusteella laadittu esityslista kokouksen työjärjestykseksi.
8. Päätetään yhdistymisestä.
9. Valtuutetaan tarvittavat henkilöt jatkaamaan valmisteluja ja uuden osakaskunnan sääntöjä.
10. Päätetään osakaskunnalle kuuluvien varojen ja muun omaisuuden käytöstä.
11. Annetaan tilinkäyttöoikeudet ja oikeus lakkauttaa tilit.
12. Muut keskusteluasiat.
13. Kokouksen päättäminen.

VANHAN OSAKASKUNNAN LAKKAUTTAMINEN

Lakkauttaa vanha osakaskunta vasta, kun maanmittaus-toimitus on laillistunut eli uuden osakaskunnan kiinteistö-toimitus on saanut lainvoiman. Mikäli vanhasta osakas-kunnasta vain osa alueista siirtyy uuteen osakaskuntaan, vanha osakaskunta voi jatkaa normaalisti toimintaansa. Näin ollen ei tarvitse tehdä mitään lakkauttamistoimia.

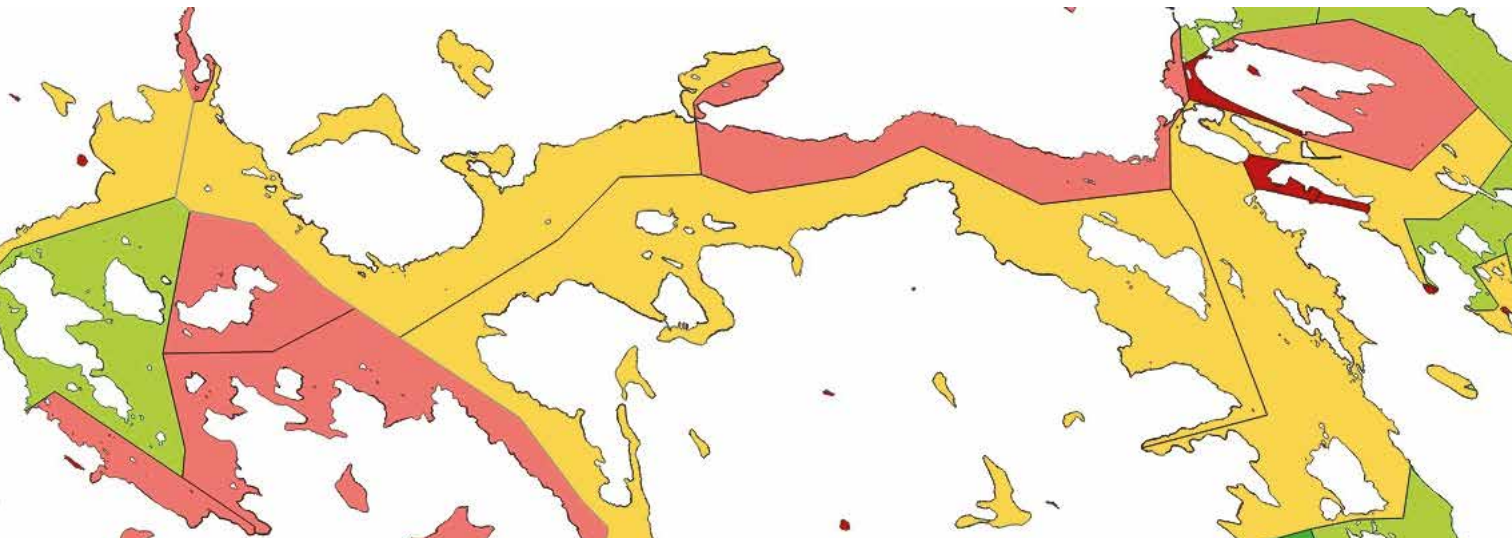

MUISTILISTA

- Huolehtikaa y-tunnuksien lakkauttamisesta ilmoittamalla verohallinnon järjestelmään (mukaan tarvitaan myös yhdistämiskokouksen pöytäkirja).
- Ilmoittakaa toiminnan lakkauttamisesta Lupa- ja valvontavirastoon ja kalatalousalueelle.
- Lakkauttakaa tilit ja luvanmyynti vasta maanmittaus-toimituskokouksen päivämäärän varmistuttua.

LINKKEJÄ OHJEISIIN

- Malliasiakirjoja kokouskutsuun, asialistaan sekä osakas-kunnan sääntöihin ym. (Kalatalouden Keskusliitto) ahven.net -> [osakaskunnat](#) (sivuston sivupalkissa)
- Yhteisten alueiden yhdistäminen ja jakaminen maanmittauslaitos.fi -> [kiinteistöt](#) -> [kiinteistöjen yhteiset asiat](#) -> [yhteiset alueet - yhdistäminen ja jakaminen](#)
- Kiinteistörekisteriote maanmittauslaitos.fi -> [kiinteistöt](#) -> [ammattilaiskäyttäjille](#) -> [kiinteistötiedot ja niiden hankinta](#) -> [kiinteistörekisteri](#)
- Kiinteistörekisterin karttaote maanmittauslaitos.fi -> [kiinteistöt](#) -> [ammattilaiskäyttäjille](#) -> [kiinteistötiedot ja niiden hankinta](#) -> [rekisteriotteiden kuvaukset](#) -> [kiinteistörekisterin karttaote](#)
- Osakaskunnan sääntöjen vahvistaminen (Lupa- ja valvontavirasto) lvv.fi -> [aiheet](#) -> [yhteisöt ja yhdistykset](#) -> [osakaskuntien sääntöjen vahvistaminen](#)
- Y-tunnuksen lakkauttaminen vero.fi -> [yrityssiisakkaat](#) -> [yritystoiminta](#) -> [toiminnan lopettaminen](#) -> [yhdistys](#)

ESTEENÄ RAHA JA TAHTOTILAN PUUTE?

Yhdistämistoimitusten esteenä on usein vähävaraisilla osakaskunnilla Maanmittauslaitoksen toimituskustannukset ja osakkaiden tahtotilan puute.

Tahtotilaa tarvitaan, kun osakaskunnan kokouksen yhdistymispäätöstä tulee kannattaa vähintään kaksi kolmannelta äänestykseen osaa ottaneiden yhteisestä äänimäärästä ja vähintään yksi kolmannelta äänestäneistä osakkaista. Osakastilojen ja osakaskuntien määrästä riippuvat toimituskulut ovat aina tuhansia, isommissa toimituksissa kymmeniä tuhansia euroja.

Muitakin mahdollisuuksia osakaskunnan toiminnan kehittämiseen on olemassa. Paikoin jo osakaskuntatoiminnan elvyttäminen kantaisi pitkälle. Yhdistämisiin verrattavia etuja voi myös saavuttaa kehittämällä yhteistyötä tai siirtämällä tehtäviä sopimuksilla.

Osakaskunnan toimintaa käsittelevistä sopimuksista on saatavilla toimivia malleja esimerkiksi Kalatalouden Keskusliitolta tai kalatalouskeskuksista, mutta sopimus on aina syytä tarkistuttaa juristilla, joka tuntee osakaskuntatoiminnan. Näin voidaan varmistaa, että sopimus on lain edellyttämällä tavalla tehty.

VINKKEJÄ TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN

Elvytä nykyinen osakaskunta

- Osakaskunnan färkein voimavara ovat sen ihmiset. Mikäli on hankalaa saada ihmisiä hoitokuntaan, muistakaa, että sen jäsenet voivat olla muita kuin osakkaita. Aktivoikaa alueen vapaa-ajanasukkaita ja muita toimijoita.
- Voitte valita hoitokunnan sijasta myös toimitsijan.
- Varmistakaa, että osakaskunnan säännöt ovat yhteisalue-lain mukaiset.
- Osakaskunta voi toimia järjestäytymättömänä, mutta järjestäytyneellä osakaskunnalla on paremmat mahdollisuudet toimia aktiivisesti sekä hoitaa rahaliikennettä. Mikäli osakaskunta ei halua järjestäytyä, on kuitenkin syytä koolle kutsua kokous ja valtuuttaa yksi osakas toimimaan osakaskunnan yhteyshenkilönä. Osakaskunnasta tulee järjestäytyneenä, kun se on kutsunut koolle kokouksen, hyväksynyt itselleen säännöt ja Lupa- ja valvontavirasto on vahvistanut ne.

Osakaskuntatoiminnan "ulkoistaminen" sopimuksilla

- Tehtävien siirtäminen on yksi mahdollisuus, mikäli on vaikeaa löytää osakaskunta-aktiiveja.
- Osakaskunta voi kalastuslain 121 § nojalla halutessaan siirtää osan tai kaikki kalastuksen järjestämiseen ja kalakantojen hoitoon liittyvät tehtävänsä kalatalousalueen hoidettavaksi.
- Toimintaa voidaan järjeistää kokoamalla toimintoja vesialueella keskitetysti yhdelle yhteisölle. Sopimusoi-keus antaa osapuolille suhteellisen vapaat kädet laatia tarpeellisia sopimusehtoja.
- Kalavedet voidaan vuokrata kaupalliselle kalastajalle, yhteisölle, yksityishenkilölle, kalastusyhdistykselle, yritykselle tai toiselle osakaskunnalle.

Osakaskunnan yhdistämisen askelmerkit -esite antaa perustietoja osakaskuntien yhdistämiseen. Yhdistämällä resurssit voidaan turvata vesialueiden elinvoima, lisätä yhteistyötä ja varmistaa, että kalavedet pysyvät hyvässä kunnossa myös tulevaisuudessa.

Esitteen tekoon on saatu tukea maaja metsätalousministeriöstä.

Graafinen suunnittelu: Katja Kuittinen,
Niina Koivunen, Heidi Moisio
Karttakuvat: Maanmittauslaitos
Taitto: Niina Koivunen
Kalatalouden Keskusliitto nro 249
ISBN: 978-952-7637-02-9
ISSN: 0783-3954

ahven.net

KALATALOUDEN
KESKUSLIITTO
Malmin Kauppatie 26
00700 Helsinki
p. (09) 6844 590